

INTERVIEW

PAUL DE KNOP, AUTEUR VAN 'PPS EN SPORTINFRASTRUCTUUR'

Zweten en puffen dankzij overheid en privésector

Er is in Vlaanderen steeds meer behoefte aan sportinfrastructuur, maar de overheid heeft het geld niet om al die sporthallen, zwembaden en voetbalvelden te bouwen. 'De publiek-private-samenwerking biedt uitkomst', zegt professor Paul De Knop.

BELEID

VAN ONZE REDACTEUR

FREDERIC PETITJEAN

BRUSSEL | In zijn nieuwe boek 'PPS en Sportinfrastructuur' gaat De Knop 194 pagina's lang in op de problematiek. Het werk, gelardeerd met heel wat *case studies*, biedt de lezer een introductie tot de principes van de Publiek-Private-Samenwerking en tot de kansen die de PPS biedt voor de bouw van sportinfrastructuur. Daarnaast worden verschillende mogelijkheden belicht die de grote behoefte aan sportinfrastructuur in Vlaanderen kunnen helpen oplossen.

Een goed onderbouwde PPS-constructie is volgens De Knop dan ook een win-situatie voor overheid en privé.

Hoe groot is de behoefte eigenlijk in Vlaanderen? Valt daar een bedrag op te kleven?

Zeker. We hebben onderzoek gedaan volgens normen die Bloso heeft opgesteld en we schatten dat

In totaal is er voor twee miljard euro tekort aan sportinfrastructuur

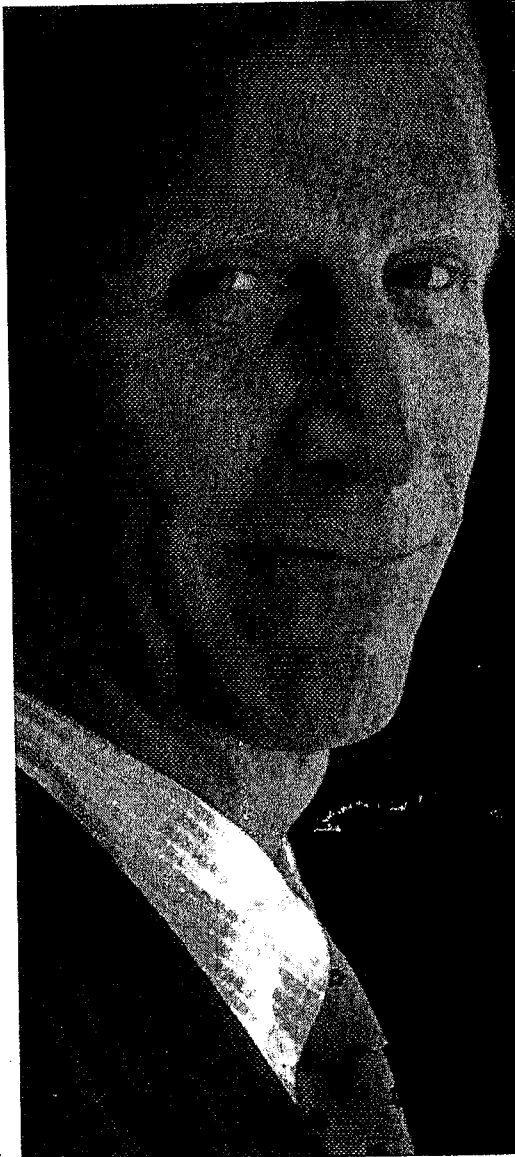
er een gebrek is aan sportinfrastructuur ter waarde van ongeveer 620 miljoen euro. Dat zijn dus sporthallen en -velden en zwembaden die er of nog niet zijn of die dringend gerenoveerd moeten worden.

In dat bedrag zijn de voetbalstadions zelfs nog niet inbegrepen, die zijn op hun eentje al goed voor een paar honderd miljoen euro. Als we ook nog eens rekening houden met bijvoorbeeld golf- en motorcrossterreinen, die ook niet werden onderzocht, komen we op een totaalbedrag van 2 miljard euro. Dat is een flink bedrag.

Er is inderdaad een grote vraag om te sporten. Dat is ook goed, denk maar aan de hele problematiek rond obesitas, maar tegelijk zijn ook de kwaliteitseisen enorm de hoogte ingegaan, zowel bij de burger als bij de overheid. Onder meer door de strenge Vlaamse-normen bijvoorbeeld zijn veel zwembaden verdwenen.

Ofwel kan je als overheid dan wat blijven aanmodderen ofwel begin je te subsidiëren, wat zeer duur is, ofwel ga je nadenken over een systeem als de PPS.

Dat er zo weinig sportinfrastructuur in privé-handen is, maakt van Vlaanderen een echte uitzondering. In Nederland wordt meer dan helft van de openbare zwembaden door bedrijven uitgebaat,

Paul De Knop: 'Er is een grote vraag om te sporten maar tegelijk zijn ook de kwaliteitseisen enorm de hoogte ingegaan, zowel bij de burger als bij de overheid.' © Herman Ricour

in Groot-Brittannië is hun aandeel ook veel groter dan hier.

Minister Anclaux, van wie u vice-kabinetschef bent, wil via PPS zo'n 225 miljoen euro gaan investeren in sportaccommodatie. Hoe moet dat concreet gebeuren?

Dat geld komt van vennootschappen die zullen instaan voor het ontwerp, de bouw, de financiering

en het onderhoud van de verschillende projecten. Zij stellen die infrastructuur dan ter beschikking aan de gemeente- en provinciebesturen die in ruil een zogenaamde beschikbaarheidsvergoeding betalen. Die wordt voor 30 procent bijgepast door de Vlaamse regering, die daar jaarlijks 7,5 miljoen euro voor uittrekt over een perio-

de van tien tot dertig jaar, afhankelijk van het type project. In totaal dus 75 tot 225 miljoen euro.

Wat zijn de voordelen om via PPS te werken?

PPS is natuurlijk geen verplichting, het is één van de mogelijke oplossingen.

Maar via PPS kunnen de tekorten wel in hoog tempo weggewerkt worden. Bovendien is het goedkoper. Dat daar discussie rond is, ligt volgens mij vooral aan het feit dat we die constructies niet gewend zijn. Het bedrag is bijvoorbeeld alles inclusief, dus ook onderhoud en beheer.

Klassiek voorbeeld: een natuurgrasveld is goedkoper dan de kunstgrasvelden die wij willen installeren, zeggen de criticasters. Ja, maar ze 'vergeten' dan dikwijls dat het onderhoud van het veld niet op de post 'sport' komt te staan, maar betaald wordt door de gemeentelijke groendienst. Komt daarbij dat beheer van infrastructuur eigenlijk niet onder de *core business* van een overheid valt.

Een ander voordeel is dat de som vast ligt, zodat je als overheid weet wat je kunt verwachten. Op deze manier kan je maar een bepaald percentage aan schuld aangaan, niet onbelangrijk in het licht van de Maastrichtnormen. Van de 225 miljoen komt maar 7,5 miljoen van de overheid.

En tenslotte: je kan op deze manier binnen de overheid ook de dynamiek van de privé-sector binnenhalen.

En zijn er ook nadelen verbonden aan de PPS?

Je moet als overheid natuurlijk goed beseffen dat je een langetermijncontract aangaat met de privé-sector. Je moet een win-winsituatie nastreven en dat is zeker ook mogelijk. Het is een beetje als een huwelijk, maar soms loopt het ook fout. Je moet dus een goed contract hebben, zodat je weet waar je aan begint en dat kost heel wat tijd qua voorbereiding.

Er zal toch altijd een spanningsveld bestaan tussen openbare dienstverlening en rendement. Die bedrijven doen het tenslotte niet uit filantropische overwegingen.

Uiteraard, maar wordt het geheel daardoor duurder? Daar ben ik niet zeker van. Vaak wordt de echte kostprijs van dit soort projecten toch niet berekend of als hij berekend is, wordt hij niet gecommuniceerd.

Bij PPS kennen we de echte kostprijs. Wat is dan het meest sociale? Allemaal te weinig betalen en het deficit laten bijpassen door de gemeenschap of aan de echte kostprijs werken met subsidies van de gemeenten?

Een concreet voorbeeld: Sport-

oase in Leuven. Het complex, gebouwd via PPS, stevent dit jaar af op een schuld van één miljoen euro. Bewijst dat niet dat een PPS ook niet werkt zonder de normale business sense?

Uiteraard, maar ik weet niet of daar op de meest ideale manier gewerkt is, met een buitenlandse groep die zich in het project gestort had en zich daarna weer terugtrok. Ik ontken dat cijfer ook helemaal niet, maar bij dat project in Leuven hebben we altijd al vraagtekens geplaatst. Het is ook een complexe oefening: je moet het toch groot genoeg aanpakken om te concurreren, maar ook weer niet té groot zodat het project je boven het hoofd groeit. Er zijn ook voorbeelden waarin het wel lukt. Alle sporthallen in ons land zijn verlieslatend, maar er is één uitzondering: die van Schoten en Brasschaat, een PPS-project.

Is er eigenlijk een ideale partner om als overheid mee in een PPS-project te stappen?

Wel, dat is een beetje de achilleshiel van PPS. De constructie werkt op zijn best als er zeer grote bedragen mee gemeoid zijn. En in dat opzicht is zelfs 225 miljoen euro nog te weinig om grote internationale consortia aan te trekken.

'PPS en Sportinfrastructuur' werd uitgegeven bij uitgeverij Vanden Broele uit Brugge. Het boek telt 194 pagina's en kost 39 euro.

Wie is Paul De Knop?

Prof. Dr. Paul De Knop werd geboren op 12 november 1954. Hij studeerde in 1976 af aan de VUB als licentiaat lichamelijke opvoeding. Zijn doctoraat in dezelfde tak haalde hij in 1983. Daarnaast is hij ook licentiaat vrijetijdsagogiek. In 1997 haalde hij een *Master in the Sociology and Management of Sport* aan universiteit van Leicester. De Knop is gewoon hoogleraar aan de Vrije Universiteit Brussel, vakgroepvoorzitter Sportbeleid en -management en sinds 1997 bijzonder hoogleraar aan de Universiteit van Tilburg. Hij was voorzitter van de raad van bestuur van Bloso en is voorzitter van de Raad van het Gemeenschapsondervijws. Sinds 2004 is hij decaan van de faculteit Lichamelijke Opvoeding en Kinesitherapie aan de Vrije Universiteit Brussel en adjunct-kabinetschef van Bert Anclaux, de Vlaamse minister van Sport. (Ipe)